

EGER

MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI
HIVATALA

ADÓ IRODA

3300 EGER, DOBÓ TÉR 2. TEL: +36 36 523 725, +36 36 523 700
FAX: +36 36 523 721, ADO@PH.EGER.HU

Eger Megyei Jogú Város önkormányzati adóiról

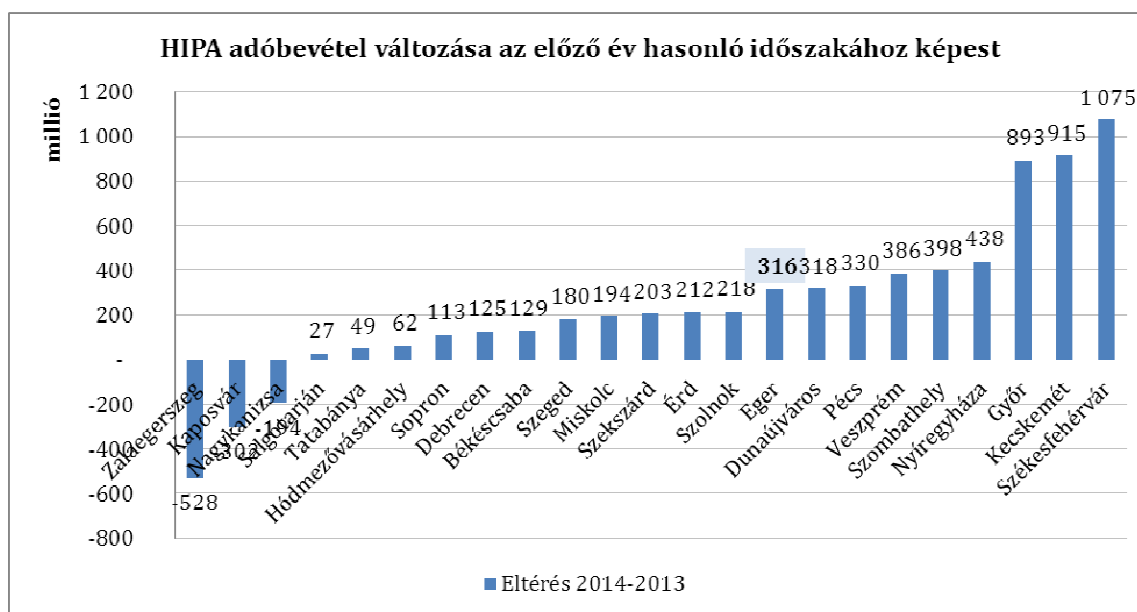
(2014. január 1- 2014. szeptember 30.)

1

Adóbevételek alakulása

Az év első 9 hónapjának pénzügyi bevételeinek nagysága olyan szintet ért el, hogy azzal az éves adóbevételi előirányzat már **104,04%-ban teljesült**. 2014. szeptember 30-ig **3.629,5 millió forint adóbevétel** érkezett az önkormányzat számláira saját bevételként, melyet a város működésére, az itt élők életszínvonalának növelésére, valamint a gazdaság fejlesztésére lehet fordítani. A bevételek növekedés elsősorban a **gazdálkodók nagyobb teljesítményének, forgalmának a turizmus növekedéséből befolyó adókból és az önkormányzati adóhatóság hatékony munkájának volt köszönhető**. Az adók **85,9%-a a gazdálkodóktól folyt be** a költségvetésbe. (Az adóbevételek 67%-a a város legnagyobb 200 adófizetőjétől származott.) A **követeléskezelés és behajtási tevékenység eredményeként 2014. évben 216,2 millió forint adótartozás pénzügyileg már rendeződött**.

A 23 megyei jogú város bevételeit elemezve Eger város érte el a **9. legnagyobb növekedést a múlt évi iparüzési adóbevételi adatokhoz képest**, ez azért is jelentős eredmény, mert a népesség szám alapján Eger csak a 18. a megyei jogú városok rangsorában.

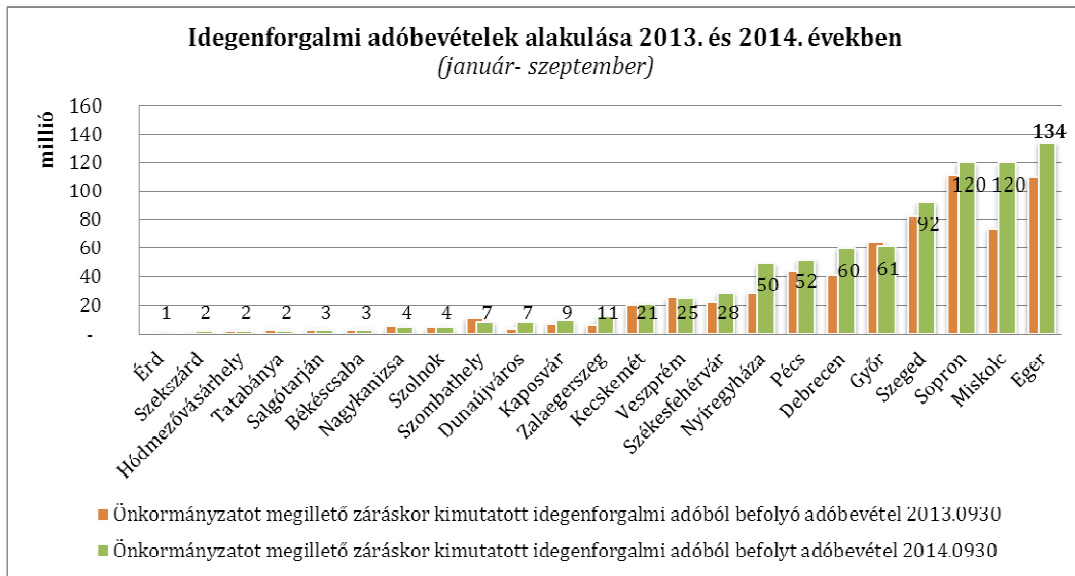

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

A bevételi adatok a jövőt tekintve is bizakodásra adhatnak okot, hiszen **az előző évhez viszonyítva, 387,7 millió forinttal nagyobb összeg folyt be a város költségvetésébe**. Különösen örvendetes ez annak tudatában, hogy 2014. évre adóemelés nem volt, sőt egyes helyi adók csökkentek, megszűntek.

A megyei jogú város között a **legnagyobb idegenforgalmi adóbevételt eddig Eger városa produkálta**, ez is jelentősen emelte a kiváló pénzügyi teljesítést.

Megyei jogú városok idegenforgalmi adóbevételeinek alakulása

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

2014. december 31-ig - *becsléseink szerint* – kifejezetten helyi és átengedett adókból több száz milliós adóbevételi többlettel zárhatja az évet költségvetésünk.

Helyi adóztatásról, mint önkormányzati feladatról

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a **helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok** közé sorolja a **helyi adóval**, kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek **egyik** (immár összegében legnagyobb és legfontosabb) **forrását a helyi adók rendszere biztosítja**. Ezen közterhek léte valójában az önkormányzatok alkotmányos és gazdasági önállóságának zálogai. Az adófizetők abban a reményben fizetnek adót (pl.: helyi adót), hogy ebből a közigazgatást, közoktatást, köznevelést, közbiztonságot, közegészségügyet, infrastruktúra hálózatot hatékonyan megszervezi az állam illetve az önkormányzat.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának feladatellátását a **saját bevételek** (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók (pl.: gépjárműadó) biztosítják. Az adóhatóság által beszedett **központi adók és bírságok** (gépjárműadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illették meg.

Az **önkormányzati adóhatóság** (továbbiakban: adóhatóság) látja el az önkormányzat és hivatal működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.). 2014. első kilenc hónapjában a **hivatali ügyek 42,3 %-át az adóügyek tették ki**, így több mint **42 ezer(!) ügyet intézett el** az önkormányzati adóhatóság nevében eljáró Adó Iroda.

Eger Megyei Jogú Város önkormányzati adóhatósága a 2014. év első kilenc hónapjában a **központi költségvetésnek 196,7 millió forint gépjárműadó bevételt és 1,9 millió forint közigazgatási hatósági illetéket, illetve más szervezetnek 3,84 millió forint adók módjára behajtandó köztartozást utalt át.** Önkormányzati adóhatóságunk ez évben összesen **145 millió forintot utalt vissza adózóknak,** ennek többsége a helyi iparüzési adóelőleg elszámolása során (141,5 millió forint) a bevalláskor (május 31.) jelentkezett.

Az adóbevételek beszedése mellett **az adóhatóság különféle hatósági tevékenységet is ellát (igazolások, hatósági bizonyítványokat készít, illetve állít ki)** és ellátja a szálláshelyekkel kapcsolatos hatósági feladatokat is.

Helyi önkormányzati képviselő testület adó megállapítási jogáról

A magyar adórendszerben 1991. január 1-től, azaz a helyi adókról szóló C. törvény (*továbbiakban: Hatv.*) bevezetése óta léteznek a mai értelemben vett helyi adók. A helyi adók léte egy háromszintű jogalkotás következménye, a legmagasabb jogforrás az **Alaptörvény**, ezt követi az Országgyűlés alkotta **Hatv.**, valamint a **Közigazgatási és Közföldművelésügyi Minisztérium által meghozott helyi rendeletek.**

A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit, mértékét és esetleges kedvezményeit, mentességeit felhatalmazás alapján teheti meg. **Az önkormányzat csak a Hatv. által meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni.** Az előírásaitól eltérő szabályok megalkotása továbbra sem lehetséges, azaz szigorúan kötöttek a jogszabályi feltételek, mind az adó tárgyai, az adó alanyai, az adókötelezettség, valamint az adó alapok és kedvezmények mentességek eseteiben is.

A helyi adókat érintő uniós előírás továbbra sincs, az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra.

A Hatv. Európai Unióhoz történő csatlakozás miatti 2002. évi módosítása - a közösségi támogatási szabályokkal való összhang érdekében - **jelentősen lekorlátozta az önkormányzatok kedvezmény és mentesség nyújtási lehetőségét.** Különösen erősen érződött ez az iparüzési adót és építményadót illetve telekadókat érintően, hiszen a **vállalkozók részére gyakorlatilag megszűnt a nagyobb összegű adóelőny nyújtásának lehetősége.** Ez alól kivételt képez, a 2,5 millió forint alatti adóalappal rendelkezők iparüzési adókedvezményi rendszere, itt a testületek belátásuk szerint dönthetnek a kedvezmények vonatkozásában. Egerben évek óta és továbbra is **50%-os az iparüzési adóban nyújtott adóelőny,** amely maximálisan kihasználja a törvényi lehetőségeket.

Az **adóbevételek nagyságára elsődlegesen és alapvetően kihatott,** hogy az önkormányzat rendeleteiben hogyan és miként szabályozza **a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit. Másodlagosan** az adott terület gazdasági potenciája, **a helyben működő vállalkozások eredményessége, a lakosság fizetőképessége,** illetve a **turizmus** is jelentősen befolyásolja az adóbevételek beérkezését, ütemét és az összegek nagyságát.

A Hatv. továbbra is lehetőséget biztosít az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg. **Különösen a tárgyi adók esetében van arra mód és lehetőség, hogy differenciálásra kerüljön az ingatlanok adóztatása, mind a mértéküket, mind a mentességeket és kedvezményeket érintően.** Ilyen lehet például: a használat, fajta, övezet, alapterület nagyság szerinti eltérítés lehetősége.

A **helyi adók adómértékeinek többsége** (pl.: építményadó, telekadó, idegenforgalmi adó) törvény által szabályozottan **évente valorizálódik, emelkedik**. Kivételt képez ez alól az **iparüzési adó**, ahol az adóalapra vetített **2 százalékos mérték konstans**, annak emelésére nincs mód. Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén a különféle helyi adónemekben, eltérő mértékben kerültek - a **törvényi lehetőségek keretei között** - meghatározásra.

Míg az idegenforgalmi adóban az adómaximumhoz közelítő (90%) értékkel történik az adók beszedése, addig az az ingatlanokat terhelő adónemek (építményadó, telekadó) esetében, a törvényi maximumokhoz képest általában alacsonyak (18,5% és 5,8%) a helyi adómértékek átlagos nagyságai. Iparüzési adóban továbbra is jelentős a rendeletünkben biztosított adóelőny, hiszen a mikro és kisvállalkozások önkormányzati adókedvezménye 50%-os mértékű és ez az adózók kétharmadára kiterjed. Hasonlóan magas kedvezményt élvezhetnek az egri lakosok tulajdonosai is.

Az „**adómaximumok**” törvény által **determinált nagyságát a Hatv.-ben meghatározott adómérték és a fogyasztói árszínvonal változás együttesen befolyásolja**. A fogyasztói árszínvonal-változás (infláció) 2003. évben 4,7 %, 2004. évben 6,8 %, 2005. évben 3,6 %, 2006. évben 3,9 %, 2007. évben 8 %, 2008. évben 6,1 %, 2009. évben 4,2 %, 2010. évben 4,9 %, a 2011. évben 3,9 %, 2012. évben 5,7% volt. Az **adómaximumot** a törvényi felső adómérték és az alábbiak együttes szorzata jelenti: Hatv. szerinti adómérték szorozva 1,047-tel, 1,068-cal, 1,036-tal, 1,039-cel, 1,08-cal, 1,061-el, 1,042-vel, 1,049-cel, 1,039-cel, 1,057-tel.

2014. január 1-jétől az adómaximumok az **építményadóban 1.821 Ft/m²-ban, a telekadóban 331 Ft/m²-ban az idegenforgalmi adóban 496 Ft/fő értékben kerültek megállapításra.**

2014. évben a helyi adó mértékei az alábbiak szerint alakultak

EGER	Törvényi adómérték	Egri átlagos adómérték a fizetendő éves adó tükrében	A törvényi lehetőség százalékos kihasználása
Építményadó (Ft/m ²)	1.821	337 Ft/év/m ²	18,5%
Telekadó (Ft/m ²)	331	19,2 Ft/év/m ²	5,8%
Magánszemélyek kommunális adója	28.145Ft/ingatlan	nem kerül adóztatásra	0%
Idegenforgalmi adó (Ft/nap)	496	450	90,7%

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének rendeletei a bevezetett helyi adókra külön-külön **építményadóban, telekadóban és helyi iparüzési adóban tartalmazzak adókedvezményeket**, melyek százalékos értéke változó, az igazodik a helyi gazdasági környezethez.

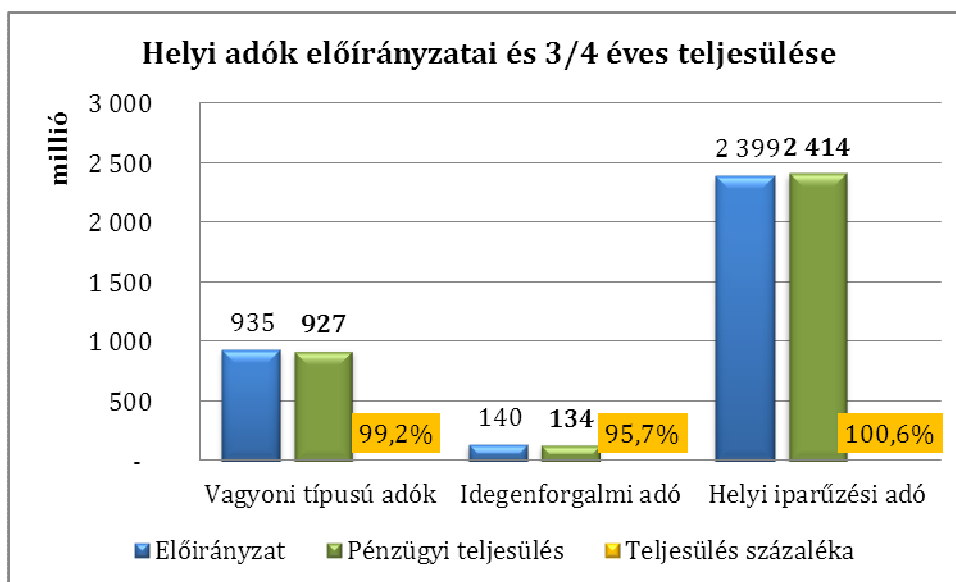
2014. január 1-jétől adócsökkentési intézkedésként a helyi vagyoni adóként működő **telekadó fizetés megszűnt a magánszemélyek részére**. (A jogi személyek is utoljára idén fizetnek telekadó, 2015. január 1-jétől már nekik sem kell ilyen típusú helyi adót fizetni, mert az egri közgyűlés megszüntette ezt az adónemet.)

Helyi és átengedett adóbevételek teljesülése

A költségvetési előirányzaton belül az adóbevételek az alábbiak szerint teljesültek:

EGER MJV Önkormányzata (2014.január 1 - szeptember 30.)	Előirányzat	Pénzügyi teljesülés	Teljesülés százaléka
Építményadó	915 000 000	911 030 619	99,6%
Telekadó	20 000 000	16 292 820	81,5%
Vagyoni típusú adók összesen	935 000 000	927 323 439	99,2%
Idegenforgalmi adó	140 000 000	133 960 680	95,7%
Kommunális jellegű helyi adók összesen	140 000 000	133 960 680	95,7%
Helyi iparűzési adó	2 399 000 000	2 414 113 311	100,6%
HELYI ADÓK ÖSSZESEN	3 474 000 000	3 475 397 430	100,0%
Gépjárműadó* (egyenleggel)	133 000 000	131 105 211	98,6%
Talajterhelési díj	-	66 742	#ZÉRÓOSZTÓ!
Adók módjára beszedett követelés önkormányzatot megillető része	3 000 000	1 879 057	62,6%
ÁTENGEDETT ADÓK, DÍJAK és KÖVETELÉSEK ÖSSZESEN	136 000 000	133 051 010	97,8%
Késedelmi pótlék és bírságok	18 000 000	21 062 099	117,0%
ÖNKORMÁNYZATI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	3 628 000 000	3 629 510 539	100,04%

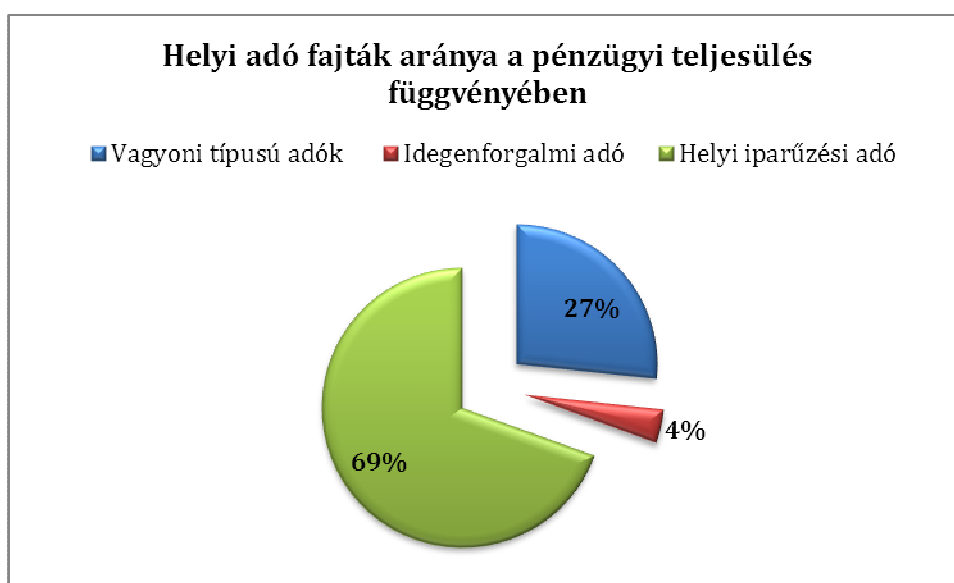
Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

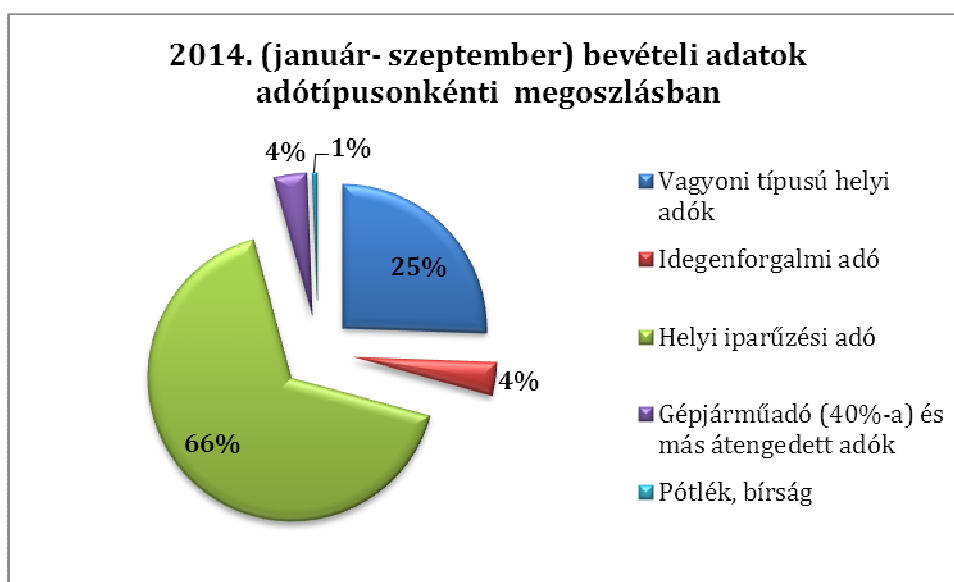
Az önkormányzati adóbevételeken belül továbbra is **meghatározó a helyi adókból származó adó bevételek**, ezen belül is szignifikáns a helyi iparűzési adó súlya és szerepe. **2014. évben a beszedni tervezett helyi adók az önkormányzatnál kezelt adók 95,7%-át adják.**

A **helyi adókon belül az iparűzési adó a meghatározó adónem**, jelenleg - a pénzügyi teljesítés alapján - 69,4%-ot ér el a helyi adónemeken belül. A **vagyoni típusú adók** adják az önkormányzati adóhatóságnál kezelt adók **második legjelentősebb bevételét**, 2014. évben 26,6%-át.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

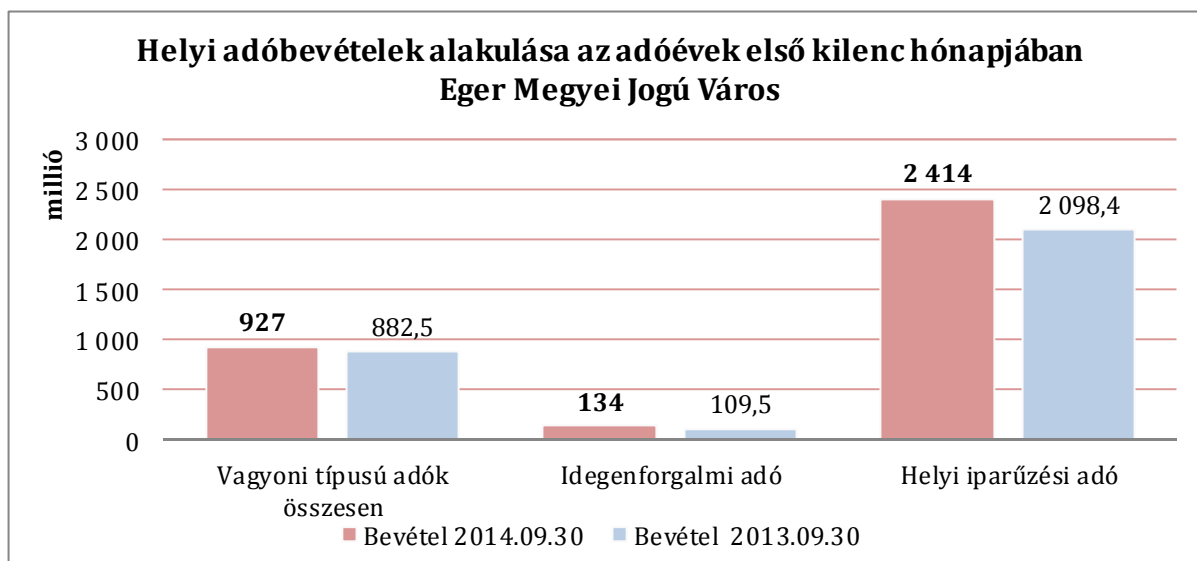
Az összes **önkormányzatnál maradó adóbevételek között** is két meghatározó súlyú és két kevésbé jelentős adóbevételt eredményező adófajtát lehet kiemelni. Az **iparűzési adóból (66,5%)** és a vagyoni típusú helyi **épitményadóból és telekadóból (25,5%)** származó adókat nagysága a helyi adók bevezetése óta jelentős. Nagyságát tekintve ehhez már nem mérhető az **idegenforgalmi adóból (3,6%)** és a **gépjárműadóból (3,6%)** származó úgynevezett átengedett (40%) adóbevétel összege.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A helyi adók közül az iparűzési adóban (+315,7MFt), vagyoni típusú adóban (+44,8MFt) és az idegenforgalmi adóban (+24,4MFt) volt a legjelentősebb a bevételek növekedése. Vagyoni típusú adókban volt a legjelentősebb az adócsökkentés (magánszemélyek telekadója január elsejétől kivezetésre került a rendszerből, 2015. januártól pedig már a jogi személyek sem fizetnek telekadót).

A benyújtott és feldolgozott bevallások alapján a város iparűzési adó-erőképessége ismét növekedésnek indult és 120 millió forinttal javult (összességében: 136.1 milliárd adóalap után 1.905,6 millió forint) a megelőző évi adatokkal összevetve. Az idegenforgalmi szektor mutatószámai is jelentős emelkedést mutatnak, hiszen az itt eltöltött vendégéjszaka szám is majd 57,3 ezer nappal (ebből 40,4 ezer adóköteles) növekedett az év első kilenc hónapjában. Ennek nyomán a bevallott idei idegenforgalmi adó (+18,1 M Ft) is emelkedett.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az **adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője**, hogy az év első kilenc hónapjában általában nem érik el az éves előírások 86%-át és az adóbevételek többségét jelentő iparűzési adó teljesülése csak a feltöltési, kiegészítési kötelezettség leteltét követően, az adóév utolsó napjaiban realizálódik. Az idei év ebben a tekintetben különleges, hiszen már most teljesültek előirányzataink (tervszámaik).

Az önkormányzatnál maradó **adóbevételek beérkezéseinek zöme az első és harmadik negyedévhöz köthetőek**, hiszen a március 15-i és szeptember 15-i befizetési határidők ekkor járnak le. Általában eddig kell megfizetni az adózóknak a helyi vagyoni típusú adók (építményadó, telekadó) és a gépjárműadó éves előírásainak 50-50%-át, valamint az esedékes iparűzési adóelőlegeket. Jellemzően a követeléskezelési és végrehajtási eljárások eredményei is a második félévben jelennek meg a teljesülések között. Az adóév végén (december 20-i nappal) egészítik ki a vállalkozások az iparűzési adóelőlegeket, így ekkor is jelentős befizetések érkehetnek az önkormányzat számlájára.

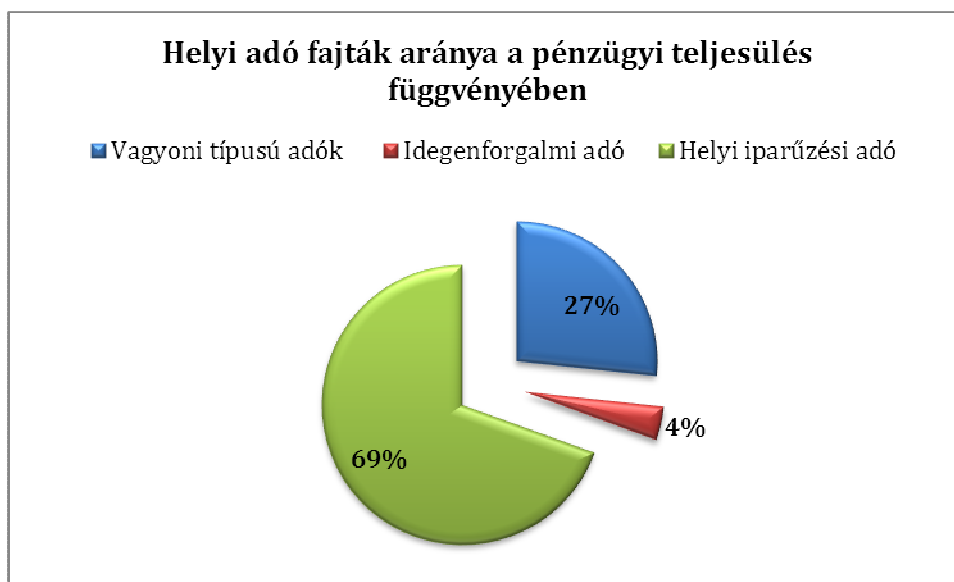
Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése eltérő mértékben és változó kedvezményekkel adóztatás alá vonta a háztartásokat és a gazdálkodói vállalkozói szektort is, amennyiben a Hatv. szerinti adóköteles adóalappal, illetve adótárggyal rendelkeztek. A **gazdálkodóktól folyik be az adók túlnyomó többsége** (2014. évben 85,9%), a **háztartások** az adók kisebb részét (2014. évben 14,1%) fizették. Az arány nagyjából az elmúlt évek viszonylatában is hasonló trendet mutatott.

A helyi adókról bővebben

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén - 2014. évben is - **négy helyi adónemre kiterjedően történik az adókötelezettségek megállapítása**. A törvényi szabályozás által helyi adózás alá tartozó adótárgyakat részben vagy egészben helyi adókötelezettség alá vontuk. Egerben mind a háztartások (magánszemélyek), mind a gazdálkodók (vállalkozók) adóalanynak minősülnek, így kiterjed rájuk a helyi adókötelezettség, legyen ez **vagyoni típusú** (1. építmény és 2. telekadó), **kommunális jellegű** (3. idegenforgalmi adó), vagy (4.) **iparűzési adó**.

EGER MJV ÖNKORMÁNYZAT (2014.09.30.)	Előirányzat	Pénzügyi teljesülés	Teljesülés százaléka
Vagyoni típusú adók összesen	935 000 000	927 323 439	99,2%
Kommunális jellegű helyi adók összesen	140 000 000	133 960 680	95,7%
Helyi iparűzési adó	2 399 000 000	2 414 113 311	100,6%
HELYI ADÓK ÖSSZESEN	3 474 000 000	3 475 397 430	100,0%

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A helyi adózás struktúrája - továbbra is - **három fő rendszerelemre épül**, nevezetesen:

- a **vagyoni típusú adók** (Eger esetében: építmény és telekadó),
- a **kommunális adók** (Eger esetében: idegenforgalmi adó) és
- a **helyi iparűzési adó**.

Az önkormányzatot megillető helyi adóbevételek legjelentősebb része a **helyi iparűzési adóból befolyó összeg** (69%), de említést érdemel a helyi **építmények és beépítetlen telkek** után megfizetett adórészek aránya is (27%). Az **idegenforgalmi adóbevétel**, ugyan az összes bevétel mindössze 4%-át tette ki, ám továbbra is fontos szerepet játszik az önkormányzat költségvetésében, hiszen az idegenforgalmi adóbevételeket minden beszedett adóforintja után további 1,50 Ft normatív támogatás igényelhető.

1. Helyi iparűzési adó

Országosan 3.177 önkormányzat közül 2013. január 1-jén **helyi iparűzési adóban 2.760 település** (Forrás: NGM) állapít meg valamilyen adókötelezettséget, legyen az állandó vagy ideiglenes jellegű vállalkozási tevékenység.

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett **vállalkozási tevékenység** (a továbbiakban: iparűzési tevékenység). Az **adó alanya a vállalkozó**. Ebben a tekintetben vállalkozónak minősül: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **egyéni vállalkozó**; a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **mezőgazdasági őstermelő**, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600.000 forintot meghaladja; a **jogi személy**, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll; **egyéni cég**, **egyéb szervezet**, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll.

Adóköteles iparúzési tevékenység alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő.

A vállalkozó **állandó jellegű iparúzési tevékenységet végez** az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Ideiglenes jellegű az iparúzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot, valamint ha bármely - az előzőekben nem sorolható - tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel. Amennyiben a vállalkozó előzetes bejelentésétől eltérően a tevékenység-végzés napjai alapján az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes jellegű iparúzési tevékenység utáni adókötelezettsége áll fenn, akkor arról legkésőbb az adóévet követő év január 15. napjáig köteles bevallást benyújtani, s a bevallás benyújtásával egyidejűleg az adót az ideiglenes tevékenység után egyébként fizetendő adó eredeti esedékességétől számított késedelmi pótlékkal növelten megfizetni.

Az **adókötelezettség** az iparúzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg. Az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az adókötelezettség időtartama a tevékenység megkezdésének napjától a felek közti szerződés alapján a megrendelő teljesítés-elfogadásának napjáig terjedő időszak valamennyi naptári napja. Ideiglenes jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít.

Állandó jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az adó alapja a **nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, továbbá az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével**. Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparúzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell az előírásoknak megfelelően megosztania.

Ideiglenes jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetében **az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani**. Minden megkezdett nap egy napnak számít.

Bizonyos, a törvényben meghatározott esetekben mód van az állandó jellegű iparúzési tevékenység adóalapjának **egyszerűsített módon történő meghatározására**. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az adóévben átalány szerinti jövedelem-megállapítást alkalmazó magánszemély (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő) vállalkozó esetében az adó alapja a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányban megállapított jövedelem 20%-kal növelt összege, azzal, hogy az adó alapja nem lehet több, mint a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételének 80 százaléka. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az adóévben átalányadózó magánszemély (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő) vállalkozónak nem minősülő más vállalkozó, feltéve, hogy nettó árbevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással számítva időarányosan - nem haladta meg a 8 millió forintot, akkor az adó alapja a nettó árbevételének 80 százaléka. Az egyszerűsített adóalap-megállapításról szóló bejelentést legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig kell megtenni az adóhatóságnál. Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját az általános szabályoktól eltérően - az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának 50%-ában is megállapíthatja. A kisvállalati adó hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját az általános szabályoktól eltérően a kisvállalati adója alapjának 20%-kal növelt összegében is megállapíthatja.

A kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá tartozó vállalkozó (kisadózó vállalkozás) döntése esetén az adó adóévi alapja - az általános előírásoktól eltérően - székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint. Ha a kisadózó vállalkozás e minősége szerinti adókötelezettsége valamely településen az adóév egészében nem áll fenn, vagy a kisadózó vállalkozások tételes adójában az adófizetési kötelezettsége szünetel, akkor az adó önkormányzatonkénti alapja a 2,5 millió forintnak az adókötelezettség időtartama naptári napjai alapján arányosított része.

Az önkormányzat által nyújtott adókedvezmény (50%) valamennyi egyszerűsített adómegállapítás útján meghatározott iparűzési adóra érvényes, ezt a bevallásban érvényesíthetik a vállalkozások.

A vállalkozók a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet is igénybe vehetnek. A vállalkozók **egy fővel több foglalkoztatott után egymillió forinttal csökkenthetik helyi adó alapjukat**, kivéve azt a létszámbővítést, amely a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból folyósított támogatás igénybevételével jött létre.

Az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén **az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2%-a.** **Az ideiglenes jelleggel** végzett iparűzési tevékenység esetén **az adó mértéke naptári naponként 5.000 forint.**

A vállalkozó a helyi iparűzési adóban az előlegfizetési időszakra adóelőleget köteles a bejelentkezéssel egyidejűleg az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bejelenteni, illetve minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani. A vállalkozó **adóelőleget félévi részletekben** az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig **köteles önadózás keretében megfizetni.** A társasági adóelőlegnek az adóévi várható fizetendő adó összegére történő kiegészítésére kötelezett vállalkozónak az iparűzési adóelőleget a várható éves fizetendő adó összegére **az adóév december 20. napjáig kell kiegészítenie.**

Az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparűzési adót legkésőbb a tevékenység befejezése napját követő hó 15. napjáig kell megfizetni.

A vállalkozó a megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított tényleges adó különbözetét az adóévet követő év **május 31-éig köteles megfizetni**, illetőleg ettől az időponttól igényelheti vissza. Az adózó az adóelőleget és az éves tényleges kötelezettség különbözetét 100 forintra kerekítve fizeti meg, illetve igényelheti vissza.

Az iparűzési adó a legnagyobb helyi adóbevételt jelentő adónemben. **Mind az állandó jellegű adókötelezettség után (2%), mind az ideiglenes jellegű adókötelezettség után (5.000 Ft) a lehetséges maximális adómértékkel történik az adóztatás.**

A Hatv. 39/C. § (2) bekezdése alapján az önkormányzat **csak és kizárólag a 2,5 millió forintot el nem érő vállalkozási szintű adóalappal rendelkező adózókat részesítheti adóelőnybe** és ezt 50%-os mértékű önkormányzati kedvezménnyel meg is tette. Így az iparűzési adónemben - *a 2 %-os adómérték mellett* - **továbbra is jelentős a rendeletünkben biztosított adóelőny**, hiszen a mikro és kisvállalkozások **önkormányzati adókedvezménye 50%-os mértékű** és az adózók 65%-ára kiterjed.

2014. évben **a mikro-, kis és középvállalkozások részére továbbra is változatlanul fenntartjuk a kedvezményes adózás lehetőségét**, így az engedélyezett vállalkozási szintű adóalapig helyi adókedvezményt kapnak a vállalkozások, a KATA-ban és más egyszerűsített módon adózók is. Ők a 2%-os mérték helyett, annak felével, **1%-os mértékkel fizethették és fizethetik adóikat.** A kedvezményezett adózói kör többnyire egri vállalkozó, kereskedő. Lehetőségeihez mérten a Közgyűlés ellensúlyozni igyekezett a gazdasági válságból eredő kedvezőtlen pénzügyi folyamatokat, másrészt elkötelezett **a hazai vállalkozások munkahely megőrzésének támogatásában.**

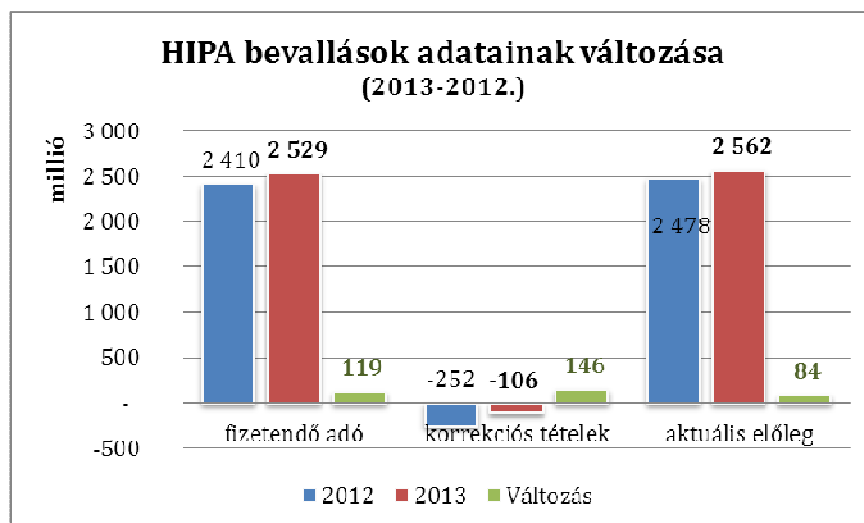
Miután nem árbevétel, hanem adóalap függő a mentesítés lehetősége - erről szól a Hatv. - azért **kifejezetten nagy árbevételű cégek is igényelhetnek önkormányzati adókedvezményt.** Ma 6 olyan társaság is igénybe vesz önkormányzati adókedvezményt és fizet minimális iparűzési adót, akiknek az **árbevétele 100 millió forint feletti** (van közte 460 millió forint adóalappal rendelkező is), és **106 társaság** van, akiknek az árbevétele **10 és 100 millió között került bevallásra.** 1 millió és 10 millió árbevétel között 1.303 vállalkozás érintett. 1 millió árbevétel alatt 2.810 vállalkozás van az adóhatóság nyilvántartásában, ezek többsége azonban nem működik.

Az **iparűzési adó megfizetés** sajátossága, hogy az éves bevallás során számolnak el az adózók az előző évben befizetett előleggel (március 15; szeptember 15; valamint december 20. és végül május 31.) szemben. Ezáltal **az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagyságai.**

A 2013. év bevallási adatai (bevallások 2014. május 31-én voltak esedékesek) a megelőző év (2012.) adataihoz képest kedvezően alakultak.

Hipa adatok	2012. év	2013. év	változás
alapadó	2 429 519 824	2 556 821 939	127 302 115
fizetendő adó	2 409 824 018	2 529 162 892	119 338 874
korrekciós tételek	- 251 911 600	- 106 373 300	145 538 300
aktuális előleg	2 478 005 416	2 561 860 225	83 854 809

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

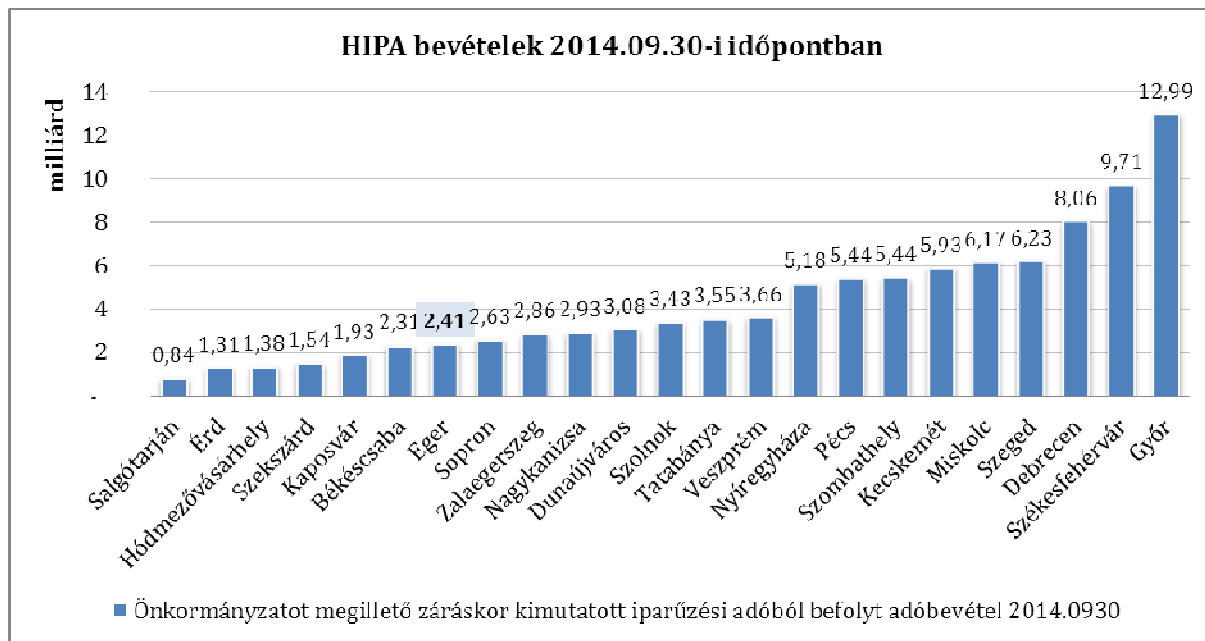
Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az előző évi adatokhoz képest a **2013. évi végleges adó 119,3 millió forinttal**, a **2014. évi előírt adóelőleg 83,8 millió forinttal nőtt** a feldolgozott bevallások tükrében. Ugyanakkor az **adó jóváírás elérte a 106 millió forintot**, ez azonban jelentősen kisebb (145,5 Mft-tal), mint az előző adóévi jóváírás és kiutalás összegei.

Az önkormányzati adóhatóság nyilvántartása alapján a múlt évben a regisztrált vállalkozások **53,5%-a 10 ezer forintnál kisebb összegű iparűzési adót fizetett.** Az éves adóbevallási adatok alapján a **vállalkozók 22,7%-ának (1.557 adózó) haladja csak meg a 100 ezer forintot** az éves helyi iparűzési adója. Mindössze a **vállalkozások 3,7%-a fizet éves adóként 1 millió forintnál nagyobb összeget**, ám az ő általuk befizetett iparűzési adó meghatározó, hiszen az **összes Hipa 81%-át teszi ki.**

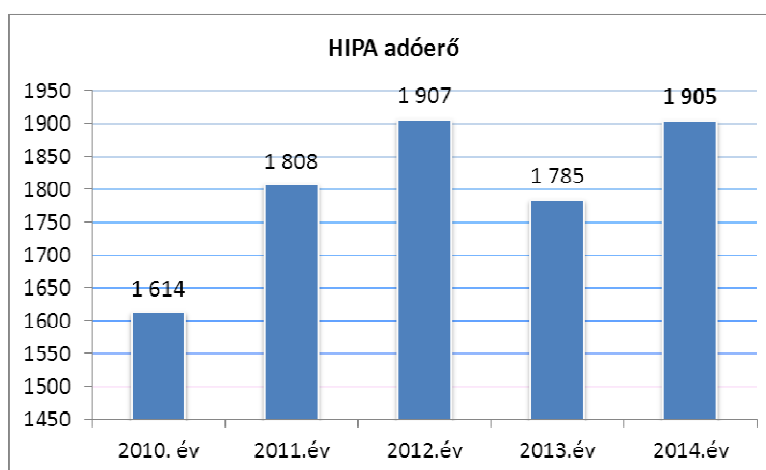
Előlegcsökkentési kérelemmel - 2014. évben - mindössze **122 vállalkozást élt és ebben 34,6 millió forint** adóelőleg jóváírás(csökkenést) kérelmeztek. Erre az adóelőjárásról szóló törvény rendelkezése ad felhatalmazást a vállalkozásoknak, így az adózó akkor kérheti **az adóelőleg módosítását**, ha előlegét az előző időszak (év, negyedév, félév) adatai alapján fizeti és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét, **azaz ha adóalapja csökkenést mutat.**

Az iparúzési adó egyébként egy igen nehezen és bizonytalanul tervezhető adónem, hiszen **a gazdasági helyzet pillanatnyi változása kihat az adóbevétel nagyságára**. Ráadásul a társasági adóhoz hasonló fizetési rend alapján egy kedvezőtlen adóév duplán is kedvezőtlenül hathat a költségvetésre. Az előleg elszámolás a bevalláskor (következő adóév május 31.) esedékes, így egy esetleges túlfizetés egyrészt cash flowként működik, azaz ekkor kell visszafizetni, másrészt az adott előleg évi nagyságát is kedvezőtlenül csökkenti.

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

Az **adóerő számítása** is hasonló tendenciát mutat, az előző évhez képest ennek összege majd **120 millió forinttal nőtt**. (Adóerő számítás alatt azt értjük, hogy az önkormányzat 1,4%-os általános szorzóval milyen nagyságú adóbevételekre tehetne szert az ott képződött adóalapok után, feltéve, hogy azt mindenki befizeti és melyből semmilyen önkormányzati adókedvezmény, adómentesség nem vonható le.)

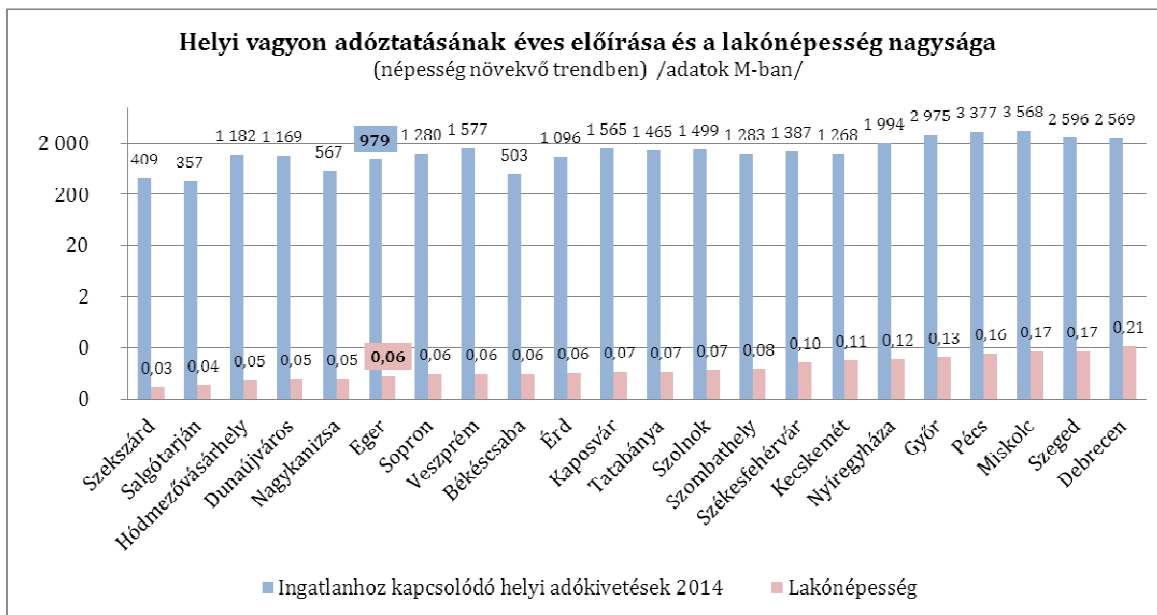

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

2. Vagyon típusú adók

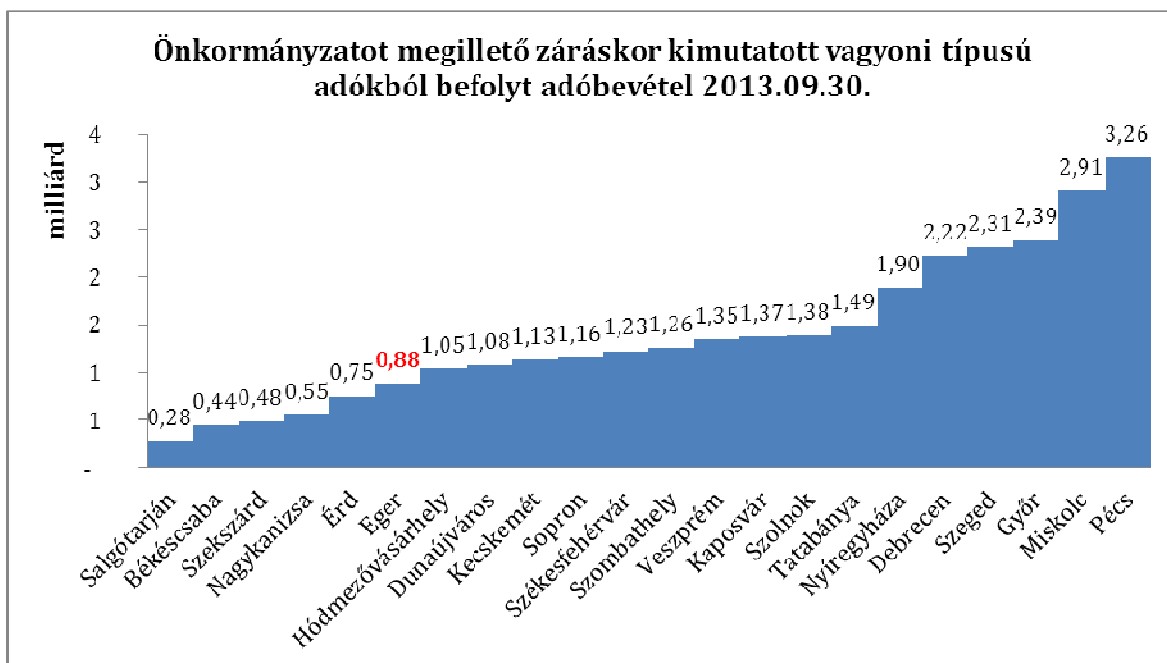
Országosan 3.177 önkormányzat közül 2013. január 1-jén **építményadóban** lakás és nem lakás célú építmények után **(583+843 település)**, **telekadóban 538 település**, **magánszemélyek kommunális adójában 2.338 település** állapít meg valamilyen adókötelezettséget. (Forrás: NGM)

Egerben 2014. évben építményadó és telekadó (ez utóbbi adónemben a magánszemélyek teljes adómentességet élvezhettek január 1-jétől, illetve jövőre már a jogi személyek is mentesülnek az adófizetés alól) terhelheti azokat az adóalanyokat, akik valamely adótárggyal (épülettel, beépítetlen telekkel) rendelkeztek az adóév első napján.

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

Az önkormányzatok - így a megyei jogú városok is - az ingatlanok után építményadót, telekadót, illetve magánszemélyek kommunális adóját vehetik ki a közigazgatási területükön lévő adótárgyak után. Az ingatlanokat adóztató megyei jogú városok között 6. legkisebb ingatlanokat terhelő vagyoni típusú adóelőírása Eger Megyei Jogú Városának van.

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

Az egri helyi adópolitika lényege, hogy az adót széles adózói körre terítve állapítsuk meg, ugyanakkor relatíve alacsony mértéket és a magánszemélyek részére magas adókedvezményt biztosítsunk.

Építményadó

Eger Megyei Jogú Város illetékességi területén lévő **építmények közül adóköteles a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész**. Az **adókötelezettség** az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.

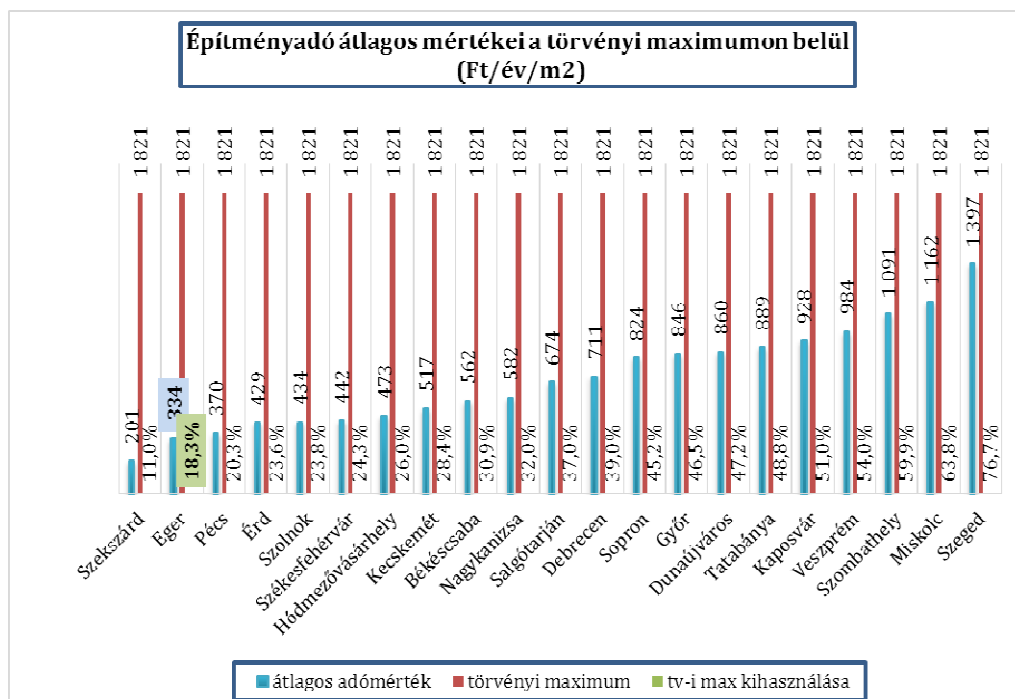
Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok, amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

A Hatv. alapján **tárgyi alapon mentes** a szükséglakás, a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti háziorvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség, az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló épület vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló épület (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az épületet az adóalany rendeltetésszerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja. Továbbá három egymást követő adóévben mentes az adó alól, ha a műemléki értékűként külön jogszabályban védetté nyilvánított vagy önkormányzati rendelet alapján helyi egyedi védelem alatt álló épületet felújítják.

Az **adófizetési kötelezettség** az építményre vonatkozó használatbavételi, illetőleg fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült vagy anélkül használatba vett építmény esetén az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján. Az építménynek az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik. Az építmény használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Az **adó alapja** az önkormányzat döntésétől függően lehet **az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete**, ebben az esetben az adó mértékének felső határa 1100 forint/év/m² növelve a valorizálás összegével (2005-től az önkormányzatok ezt a mértéket az inflációval növelhetik); vagy az építmény korrigált forgalmi értéke, ebben az esetben az adó mértékének felső határa a korrigált forgalmi érték 3,6%-a. 2014. évtől az adómérték maximuma 1.821 forint/év/m² lehetne.

A megyei jogú városok között Egerben az egyik legkisebb az építményadó átlagos adómértéke.

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

2014. évben 40.057 db adótárgy (épület) adózik, melyek a megállapított **átlagos adómérték (önkormányzati kedvezményekkel szűkítve) 335 m²/év/forint**, ez a törvényi maximális mérték mindössze 18,3%-a. Ezen belül azonban a magánszemélyek tulajdonában lévő adótárgyakra vonatkozó adómérték sokkal kedvezőbb. **A lakások után átlagosan az átlagos adómérték 83m²/év/forint, ami a törvényi adómaximum mindössze 4,5%-a. Ennél is alacsonyabb a nyugdíjasok a több gyermekek adómértéke.** A lakások tulajdonosainak 53,2%-a félévente kisebb összeget fizet helyi adóként, mint 2.500 forint.

Jelenleg **23.733 lakást/lakásrészt** adóztat a bevallások alapján az önkormányzati adóhatóság. A lakások **éves építményadója 139 millió forint**. A lakás ingatlanok teszik ki az **összes adóztatott építmények 58%-át**, viszont a kedvező adómértékek és a magas önkormányzati adókedvezmények révén az éves előírt adó esetében a lakások adója az összes építményadó mindössze 14,5%-a. Egerben ma az **átlagos lakásnagyság 83 m²** és az **átlagos lakásadó 5.800 forint**, amit két egyenlő részletben fizethetnek meg a tulajdonosok. **A magánszemélyek ezen felül még 5.325 adótárgy (épületrész) után adóznak összesen 44 millió forint értékben.**

A vállalkozások 10.999 db épületrész után adóznak, összesen 785.825 ezer forint éves adóösszeggel.

A bevallott és adóztatott építmények 42,5%-a után évente kevesebb, mint 5 ezer forint adót fizetnek a tulajdonosok. Az adótárgyak (épületek) 83%-ának az adója nem éri el a 10 ezer forintos éves összeget. 100 ezer forintnál nagyobb összegű adót 378 tulajdonos 666 épületrész után fizet, ez azonban az éves építményadó előírás jelentős hányada, 70%-a. Az 1 millió forintnál magasabb adót fizető tulajdonos száma 101, ők 144 épületrész után viselik a terheket, melyek az éves építményadó előírás 53,2%-át kicsivel meghaladják.

Telekadó

A Hatv. alapján **adóköteles lehet** az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. Az adó alanya az, aki az év első napján a telek tulajdonosa. Teleknek minősül az épülettel be nem épített földterület, ide nem értve: a halastó kivételével a termőföldről szóló törvény szerint mező-, erdőgazdálkodási művelés alatt álló belterületi földnek minősülő földterületet, feltéve, ha az ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt áll, a termőföldet, a tanyát, a közút területét, a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékai által lefedett földterületet, a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény temető fogalma alá tartozó földterületet; a halászatról és horgászatról szóló törvény szerinti víztározó területét.

Mentes az adó alól: az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész, az erdő művelési ágban nyilvántartott belterületi telek, az építési tilalom alatt álló telek adóköteles területének 50%-a.

Az **adó alapja** az önkormányzat döntésétől függően lehet: a telek m²-ben számított területe, ebben az esetben az adó évi mértékének felső határa 200 forint/m² növelve a valorizálás összegével (2005-től az önkormányzatok ezt a mértéket az inflációval növelhetik); a telek korrigált forgalmi értéke, ebben az esetben az adó évi mértékének felső határa a korrigált forgalmi érték 3%-a. 2014. évtől az adómérték maximuma 331 forint/év/m².

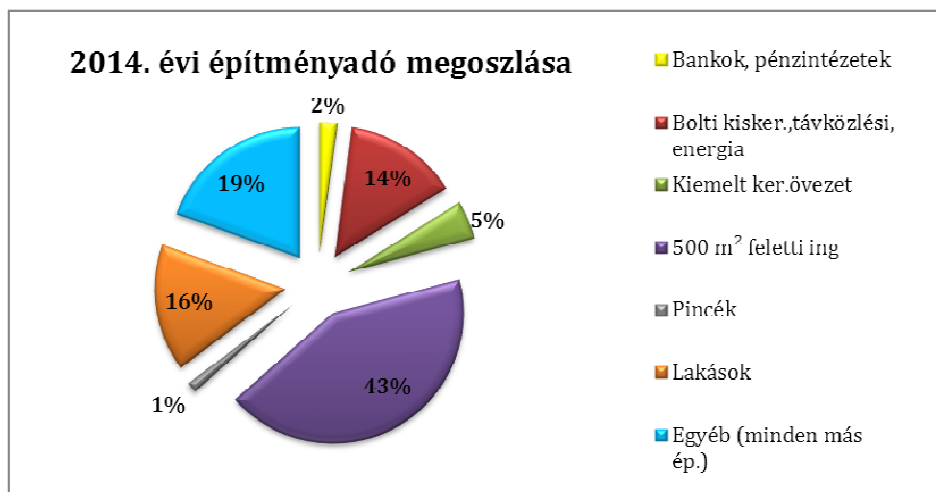
Egerben - önkormányzati döntés alapján - **csak és kizárólag a beépítetlen építési telkek tartoznak adókötelezettség alá, így lényegesen leszűkítve adóztatjuk a telkeket.** 2014. évben 346 db építési telek adózott. 2014. január 1-jétől adócsökkentési intézkedésként a helyi vagyoni adóként működő **telekadó fizetés megszűnt a magánszemélyek részére.** 2015. évtől az adónem teljesen kivezetésre kerül a helyi adók egri rendszeréből.

Vagyoni típusú adókról általában

Az **építmények és telkek adóztatásában (helyi vagyoni típusú adók)** a helyi adókról szóló törvény nagyobb szabadságot enged az önkormányzatoknak a differenciálásra. Az **építményadó - országosan a bevételi nagyságot tekintve - a második legnagyobb bevételt biztosítja a településeknek.**

Ebben az adónemben eltérő elvek mentén adóztatják a megyei jogú városok, a nagyobb városok, valamint a kerületek is a tulajdonosokat. A 23 megyei jogú város ingatlanokra kiterjedő rendeletei a mértékek és kedvezmények tekintetében rendkívül heterogén összetételűek. Többségükben az önkormányzatok az alkalmazott adómértékekkel, illetve bevezetett önkormányzati adókedvezményekkel térítik el a ténylegesen fizetendő helyi adók nagyságát.

Nyíregyháza kivételével valamennyi megyeszékhely és Heves megyei város **az alapterület nagysága alapján állapítja meg a fizetendő adó nagyságát.** Az ingatlanokat tekintve a megyei jogú városok közül egy városban mindössze egyetlen adómértéket alkalmaznak, míg 11 településen az alkalmazott adómértékek, adókulcsok száma 2-5 között van. Tíz megyei jogú város esetében az adófizetés mértékét ennél is több tényezőtől teszik függővé. *Hódmezővásárhelyen, Egerben, Pécsen, Sopronban, Székesfehérváron, Szombathelyen* az épület típusok és fajták, az épület városon belüli elhelyezkedése, az alapterület nagysága, a használat módja és más egyéb tényezők is befolyásolhatják az adó megállapításának nagyságát.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Egerben 2014. évben adóemelés nélkül az építményadóban megmaradt a differenciált adómérték megállapítás útján történő „adóeltérítés”, így a kötelező feladatok finanszírozásának terhét nem kellett a lakosságra hárítani. A kormányzati politikával összhangban **a pénzüsztezeti, biztosítási, távközlési, energiaellátási, valamint a nagyobb alapterületű bolti kiskereskedelmi tevékenység céljára szolgáló épületrészek adója továbbra is magasabb mértékben került elfogadásra,** így ők jóval az átlagot meghaladóan járultak hozzá a megyeszékhely költségvetéséhez.

2014. évre a **vállalkozók tulajdonában** lévő épületek után - az átlagos adómérték - a **törvényi maximum 32%-ában,** a **magánszemélyek tulajdonában** lévő épületek után - az átlagos adómérték - **6,6%-ában** került elfogadásra.

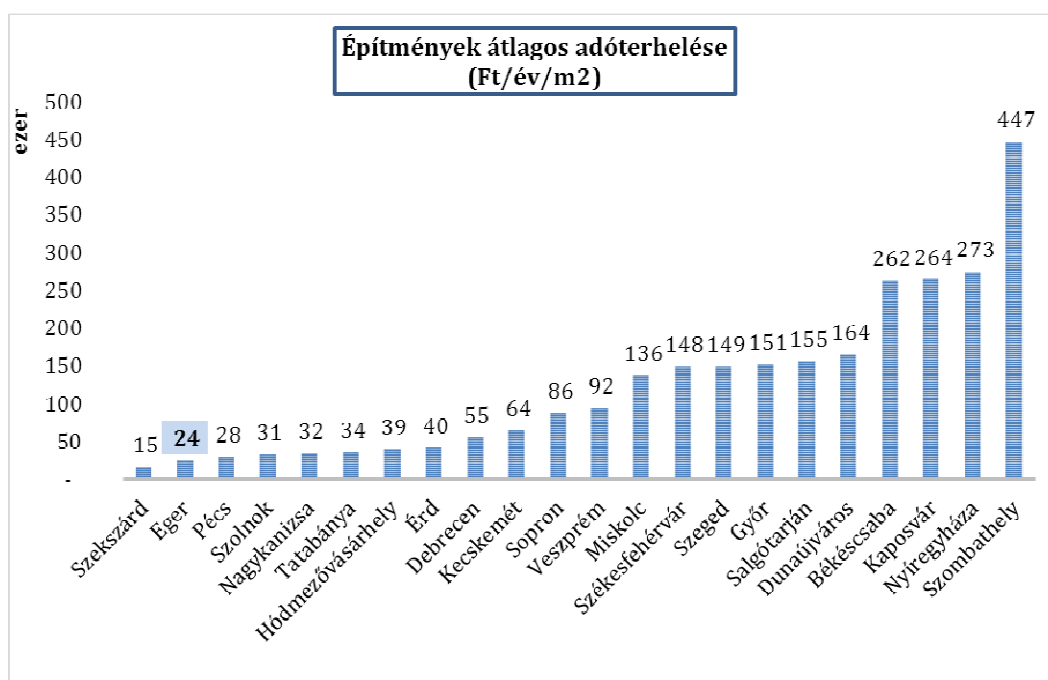
Egerben a **lakások általános éves építményadó mértéke 162 Ft/m²/év.** Önkormányzati rendeletünk alapján a bel- és külterületen lévő **lakás céljára szolgáló építmény után,** ha az adóalany az adóév első napján lakcímet igazoló hatósági igazolvány adatai szerint ott állandó lakcím szerint bejelentkezett és azt ténylegesen (*életvitelszerűen*) is lakhelyként használja **50%-os adókedvezményre jogosult, így az adóztatott adómérték 81 Ft/m²/év** (ez a törvényi mérték 4,4%-a).

Az egy háztartásban **három vagy több gyermeket nevelő magánszemély**, a lakcímnnyilvántartás szerint és ténylegesen (élekvitelszerúen) is lakhelyúül szolgáló lakása után az 50%-os kedvezményel csökkentett számított építményadóól, további 50%-os adókedvezményt vehet igénybe, azaz az adószámítás **40,5 Ft/m²/év mértékkel történik** (ez a **törvényi mérték 2,2%-a**).

Az **öregségi nyugdíjra, fogyatékosági támogatásra jogosult magánszemély**, illetve a **megváltozott munkaképességű személy** a lakcímnnyilvántartás szerint és ténylegesen (élekvitelszerúen) is lakóhelyúül szolgáló lakása után hasonlóan a kedvezményel csökkentett számított adóól, további 50%-os adókedvezményt vehet igénybe, azaz itt is az adószámítás **40,5 Ft/m²/év mértékkel történik** (ez szintén a **törvényi mérték 2,2%-a**).

Az **adóók 31,5%-a** tudja 2014. évben is igénybe venni az **önkormányzat által megállapított kedvező adóztatási formákat**, az **ingatlanokat érintő helyi adónemben 131,4 millió forint helyi adókedvezményt** vehetnek igénybe az **egri illetékességű magánszemélyek**.

Az **építmények átlagos adóterhelése a második legkisebb (!) az építményadóban adóztató Megyei Jogú Városok között**.

Forrás: MJVSZ Adóhatóságok Vezetőinek Kollégiuma

3. Idegenforgalmi adó

Országosan 3.177 önkormányzat közül 2013. január 1-jén **idegenforgalmi adóban 777 település** állapít meg adókötelezettséget, ebből 14-nél szállásdíj az adó alapja, a többi 763 településen az eltöltött vendégéjszaka szám az irányadó az adó megállapításánál. (Forrás: NGM)

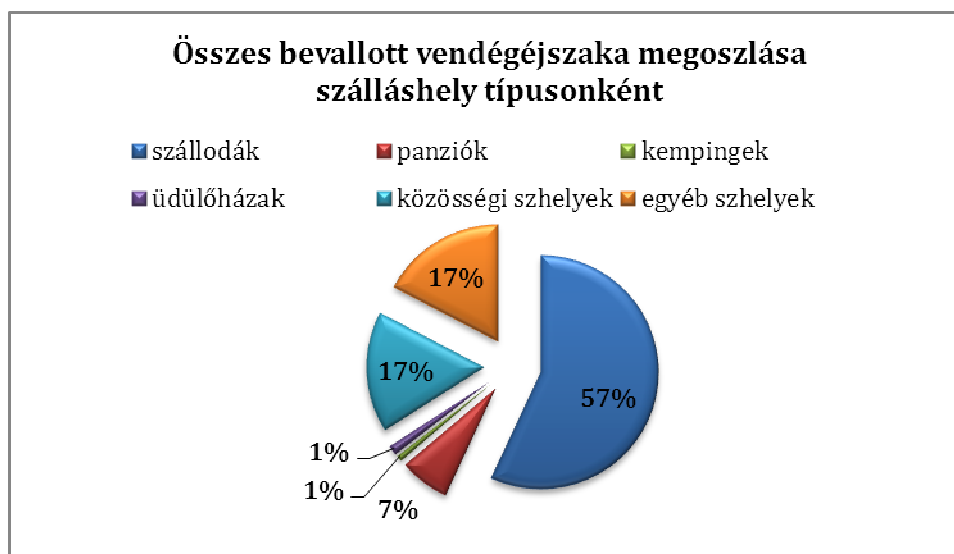
Idegenforgalmi adóban **adókötelezettség terheli** azt a magánszemélyt, aki **nem állandó lakosként** az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt.

Törvény erejénél fogva az idegenforgalmi **adó megfizetésének kötelezettsége alól mentes**: a 18. életévét be nem töltött magánszemély; a gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély; a közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében, a szolgálati kötelezettség teljesítése, vagy ideiglenes jellegű vállalkozási tevékenység végzése vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén

tartózkodó magánszemély, aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa vagy bérlője, valamint a használati jogosultság időtartamára a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag, illetőleg a tulajdonos, a bérlő hozzátartozója, valamint a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag használati jogosultságának időtartamára annak hozzátartozója, az egyházi jogi személy tulajdonában lévő épületben, telken vendégéjszakát - kizárólag az egyházi jogi személy hitéleti tevékenységében való részvétel céljából - eltöltő egyházi személy.

Az adó beszedésére kötelezett, az idegenforgalmi adót a szálláshely ellenérték fejében történő átengedése esetén a szállásdíjjal együtt **a szállásadó**, a szálláshely vagy bármely más ingatlan ingyenesen történő átengedése esetén a szálláshellyel, ingatlannal **rendelkezni jogosult** az ott-tartózkodás utolsó napján **szedi be. Egerben 2014. évben viszonylagosan magas a szálláshelyek (288 db) száma, ez azt támasztja alá, hogy továbbra is megéri és jövedelmező szálláshely szolgáltatást nyújtani.**

Fontos kiemelni, hogy a fizetendő idegenforgalmi adót az adóbeszedésre kötelezett akkor is tartozik bevallani és befizetni, ha annak beszedését a vendégtől elmulasztotta. Az **idegenforgalmi adót** a beszedést követő hónap 15. napjáig kell a szálláshelyeknek önadózás keretében bevallani és megfizetni.

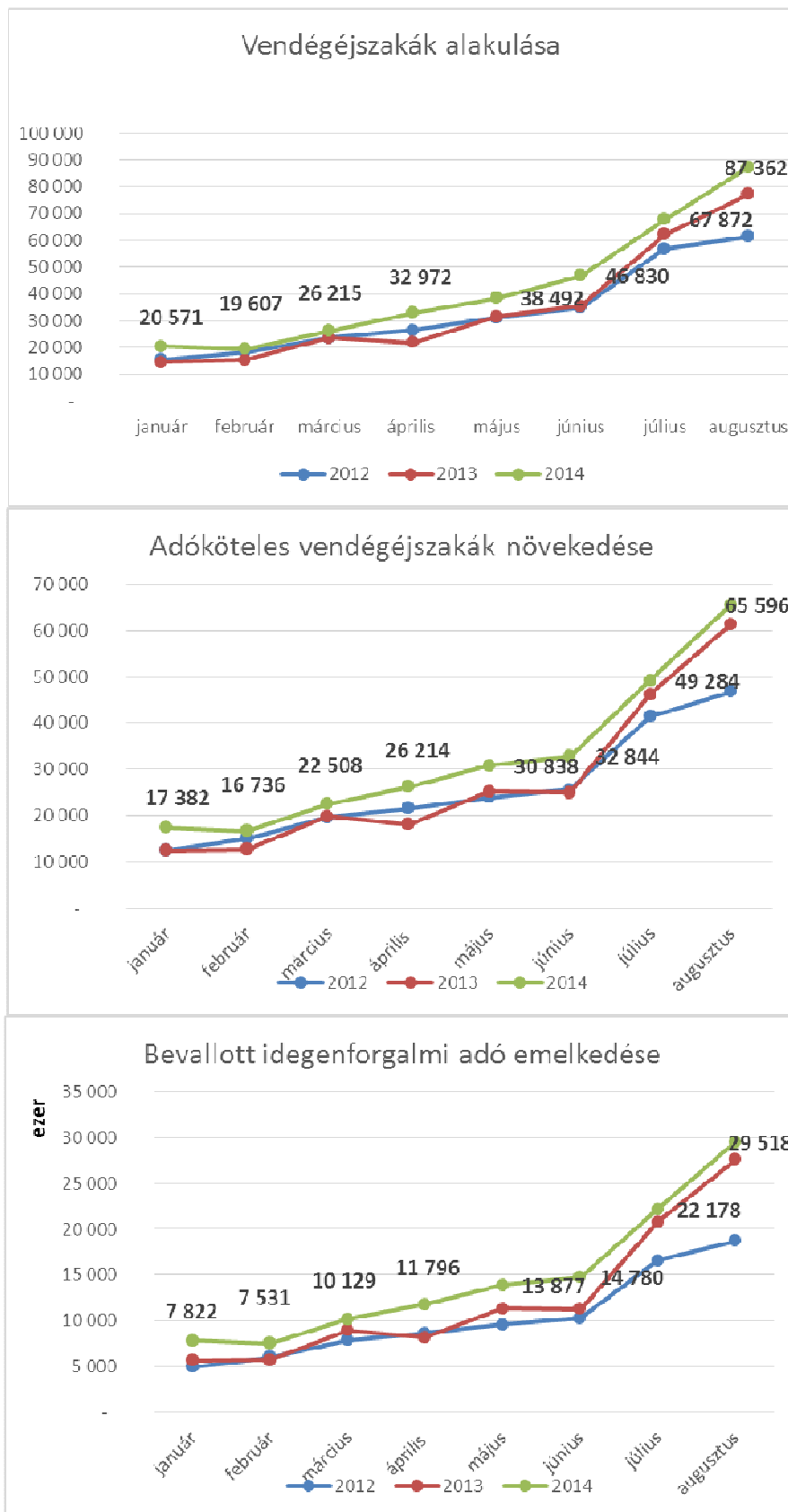

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Idegenforgalmi adó alapja és mértéke az önkormányzat szabályozása alapján eltérő lehet. A **vendégéjszakák alapján**, a megkezdett **vendégéjszakák száma** (az adó mértékének felső határa **személyenként és vendégéjszakánként 300 forint** és ennek inflációs valorizálása), vagy a **megkezdett vendégéjszakára eső szállásdíj**, ennek hiányában a szállásért bármilyen jogcímen (pl. üdülőhasználati jog) fizetendő ellenérték (pl. üzemeltetési költség) legfeljebb 4%-a.

Az önkormányzatok 2005-től a vendégéjszakákhoz igazodó **adómértéket** saját döntésük alapján - *a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan* - maximum **az inflációval növelhetik**. 2014. évtől az adómérték maximuma 496 forint/vendégéjszaka.

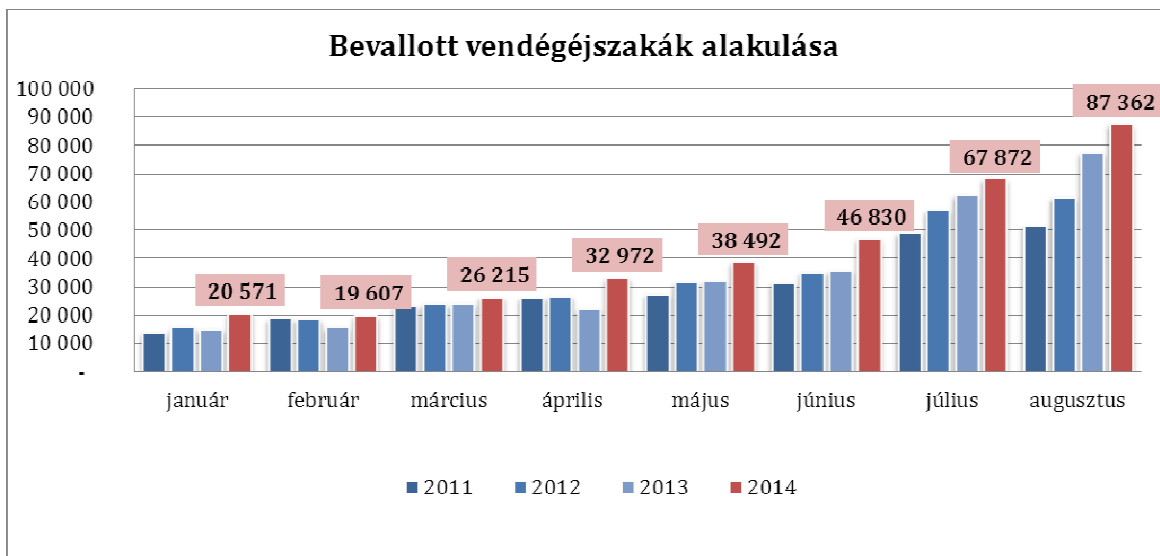
2014. évben eddig a 23. megyei jogú város között **a legnagyobb idegenforgalmi adóbevételt Eger érte el**, ez is jelentősen emelte a pénzügyi teljesítést. A **többlet bevétel üdülőhelyi normatív támogatás emelkedést is jelent(het)**, hiszen minden beszedett adóforint mellé 1,50 Ft támogatást ad az állam (*a hatályos szabályok alapján*). Ehhez természetesen az kell, hogy a rövidesen benyújtásra kerülő 2015. évi költségvetési törvénytervezete a szabályozást ne változtassa meg.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

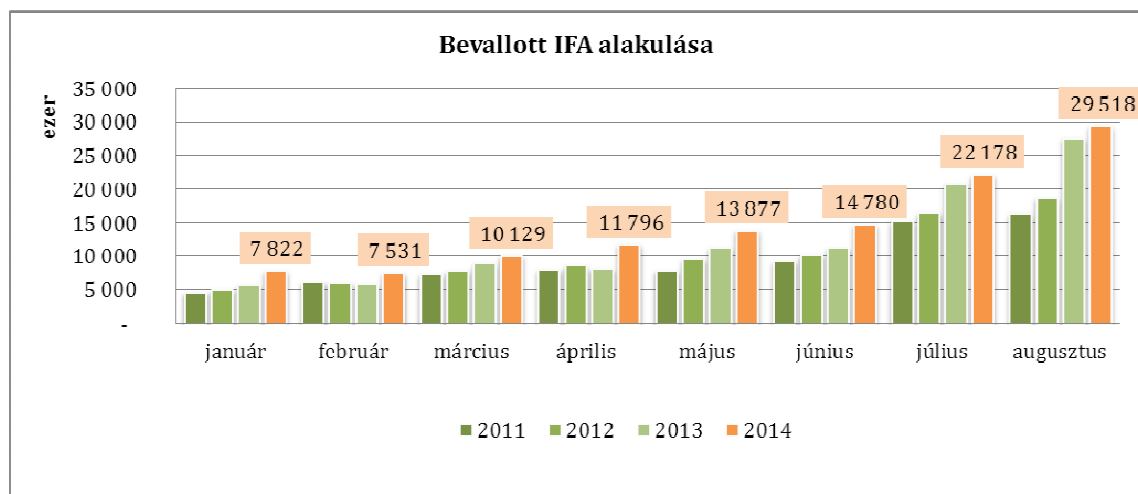
Az idegenforgalmi szektor mutatószámai is jelentős emelkedést mutatnak, hiszen **az itt eltöltött vendégéjszaka szám is több mint 57 ezer nappal növekedett** az év első nyolc hónapjában. A bevallott (január-augusztus) adóköteles **vendégéjszakák száma az előző (2013.) évhez képest 40.401 nappal nőtt**. A növekedés továbbra is progresszív, hiszen 2012-2013. évek viszonylatában is emelkedés volt kimutatható.

Bizakodásra adhat okot, hogy a vendégéjszakák után fizetett idegenforgalmi adó évek óta növekszik, **az előző évhez képest már 18.810 ezer forinttal több idegenforgalmi adóbevétel (117,6 Mft) került bevallásra az év nyolc hónapjában.** (Megjegyzés: a 2014. évi szeptember havi adatok 2014. október 15-ével kerülnek bevallásra és befizetésre, így a zárásunkban még nem jelenhettek meg.)

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

2014. évben az ellenőrzés területén – az előző évek gyakorlatához hasonlóan – ismét kiemelt szerepet kapott az idegenforgalmi adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése. Ennek keretében a revizorok ellenőrizték a nyilvántartások vezetését (a vendégregisztrálás tényét) és az adókötelezettségek teljesítésének (nyilvántartás vezetése, bevallás, befizetés) megtörténtét is. **Adóhatóságunk célja, hogy prevenciós jelleggel megelőzze a jövőbeli szabálytalanságokat,** továbbá az adóelkerülés és a költségvetésben történő károkozás különböző formáit megakadályozza. Ennek érdekében az adózókat elektronikus úton hívjuk fel minden hónapban a bevallási határidő közeledtére, továbbá folyamatos tájékoztatást adunk az általunk tapasztalt szabálytalanságokról, valamint az adózást érintő legfontosabb információkról, adóellenőrzésekről.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A nyári hónapok kiemelkedően jó forgalmat mutatnak. Előző évhez képest április, június és augusztus hónapokban volt a legmagasabb növekedés.

A növekvő bevallott vendégforgalomnak és a javuló adózási morálnak köszönhetően jelentősen emelkedett az idegenforgalmi adóból származó adóbevételek, így növekedhet a központi források lehívhatósága.

Az idegenforgalmi adóban önkormányzati adókedvezmény nincs, az alkalmazott **adó mérték személyenként és vendégéjszakánként: 450 Ft.**

4. Gépjárműadó, mint átengedett központi adónem

A gépjárműadó bevétel 60%-a továbbra is a központi költségvetést illeti meg. A helyi testületnek ebben az adófajtában szabályozási jogköre és lehetősége nincs. A gépjárműadó (hétköznapi nevén teljesítmény-, 2007. előtt súlyadó) 1992-es bevezetésére a motorizációval járó közterhek arányosabb elosztása, a települési, a fővárosban a kerületi önkormányzatok bevételeinek gyarapítása, valamint a közúthálózat karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges források bővítése érdekében került sor.

Gépjárműadó terheli a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépjárműveket és pótkocsikat. A törvény hatálya nem terjed ki: a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott mezőgazdasági vontatóra, a lassú járműre és a lassú jármű pótkocsijára, a négykerekes segédmotoros kerékpárra, a külön jogszabály szerinti "méhesház" gépjárműre, a munkagépre, a CD, a CK, a DT, az OT és a Z betűjelű rendszámtáblával ellátott gépjárműre, a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azokra, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

Az **adó alapja** a gépjármű közúti közlekedési nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya) volt, innen származott a gépjárműadó közkeletű elnevezése is, a "súlyadó". 2007-től azonban ez a személyszállító gépjárművekre - az autóbusz kivételével - a teljesítmény lett. Az új szabályozásnak megfelelően az adó alapja tehát: a **személyszállító gépjármű** hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve.

Az **autóbusz, a nyergesvontató, a lakókocsi, a lakópótkocsi** hatósági nyilvántartásban feltüntetett **saját tömege** (önsúlya), tehergépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett **saját tömege** (önsúlya), **növelve a terhelhetősége** (raksúlya) **50%-ával**. Az adó mértéke abban a körben, amelyben továbbra is a súly az adó alapja minden megkezdett 100 kilogrammja után: a **légrugós** vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyergesvontató, tehergépjármű, autóbusz esetén **850 Ft, más esetben** tehergépjármű, nyergesvontató, autóbusz esetén **1380 Ft**.

A tételes - vagyis nem az önsúlyból kiszámított - mértékű adómértékek változatlanok: az **E betűjelű ideiglenes rendszámtáblával** ellátott személyszállító gépjármű után **10.000 forint**, míg a tehergépjármű után **46.000 forint**, a **P betűjelű** ideiglenes rendszámtábla kiadása esetén **23.000 forint** adót kell fizetni.

Ha az adó alapja a teljesítmény, **az adómérték** a (személy)gépjármű gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kilowatt.

Az **adó alanya** - vagyis akinek a gépjárműadót meg kell fizetnie - főszabály szerint a gépjármű azon üzemben tartója, ennek hiányában tulajdonosa, aki/amely az év első napján a hatósági járműnyilvántartásban szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az, aki/amely nevére a forgalmi engedélyt kiállították. Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű után az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást az átruházó korábbi tulajdonos a külön jogszabály alapján - de legkésőbb az átruházás évének utolsó napjától számított 15 napon belül - bejelentette, akkor a bejelentési kötelezettség megnyíltát (szerződés megkötésének időpontját) követő év első napjától nem minősül adóalanynak.

Ha a tulajdonátruházás tárgya forgalomból kivont gépjármű és az átruházó a változást a külön jogszabály szerint bejelentette, akkor a gépjármű forgalomba való visszahelyezését követő hónap első napjától nem minősül adóalanynak.

Az **adókötelezettség kezdete** főszabály szerint a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap első napja (az E és P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott gépjármű esetén a rendszám tábla kiadása). Akár az adóalany, akár a gépjármű körülményeiben beállott olyan változást, amely kihat az adókötelezettségre, e változásra okot adó körülmény bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a hatóság a gépjárművet bármely okból a forgalomból kivonta. Ettől eltérően, ha a forgalomból kérelemre kivont gépjárművet a kivonást követő hónapban a kivonást kérelmező újra forgalomba helyezteti, az adókötelezettség a forgalomból történt kivonás hónapjának utolsó napjával nem szűnik meg.

Az adózó a belföldi rendszámú gépjárművek után a **gépjárműadó**t fél évenként, két egyenlő részletben az adóév március 15-éig, illetve az adóév szeptember 15-éig fizeti meg. Az adókötelezettség keletkezése (változása) esetén az adóalany a fél év időarányos részére öt terhelő adót az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizeti meg.

A gépjárműadóról szóló törvény szerint **20%-os adókedvezmény** illeti meg azon autóbust és tehérgépjárművet - a nyergesvontató kivételével, amely után **30%-os kedvezmény** jár -, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerinti "5", "6", "7" vagy "8" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott; **30%-os kedvezmény** illeti meg azon autóbust, tehérgépjárművet - a nyergesvontató kivételével, amely után **50%-os kedvezmény** jár -, amely a KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerint legalább "9", "10", "11", "12" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott.

Mentesek a gépjárműadó alól a következő gépjárművek: a költségvetési szerv tulajdonában lévő gépjármű, az egyesület, az alapítvány tulajdonában levő gépjármű, ha a tulajdonos szervezetnek a tárgyévvel megelőző évben társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett, az autóbust, ha az adóalany a tárgyévvel megelőző évben elért számviteli törvény szerinti nettó árbevételének legalább 75%-a helyi és helyközi menetrendszerinti közúti tömegközlekedés folytatásából származott.

A feltétel teljesüléséről az adóalanynak nyilatkoznia kell, az egyházi jogi személy tulajdonában lévő gépjármű, a létesítményi tűzoltóságot fenntartó gazdasági szervezetek azon tűzoltó szerkocsinak minősülő gépjárművei, melyek riasztás esetén részt vesznek a tűz elleni védekezésben, illetve a műszaki mentésben, a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is - (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Az **adóztatási feladatokat** a magánszemély adóalanyok a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba **bejegyzett lakóhelye**, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanyok - ideértve az egyéni vállalkozót is - a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes **települési önkormányzati adóhatóság látja el**. Ha a nyilvántartásban a lakcím, a székhely, illetőleg a telephely megváltozik, az adóztatási feladatok ellátására a változást követő év első napjától az új lakcím, székhely, illetőleg telephely szerint illetékes adóhatóság jogosult.

Az adózónak **közvetlenül az illetékes önkormányzati adóhatóságnál be kell jelentenie** a mentességre való jogosultságot (a leggyakoribb eset a mozgáskorlátozottak mentessége), az adófizetési kötelezettsége szünetelését (ha például ellopták a kocsit).

A légrugós gépjárművek adóját a kormányzat 2013. félelvtől csökkentette, így ennek nyomán 2014. évre **3,4 millió forint adójóváírás** történt.

A záráskor **23.821 adóköteles gépjármű** éves adóelőírása 370,8 millió forint, a **befolyó bevételek 40%-a lehet önkormányzati bevétel.**

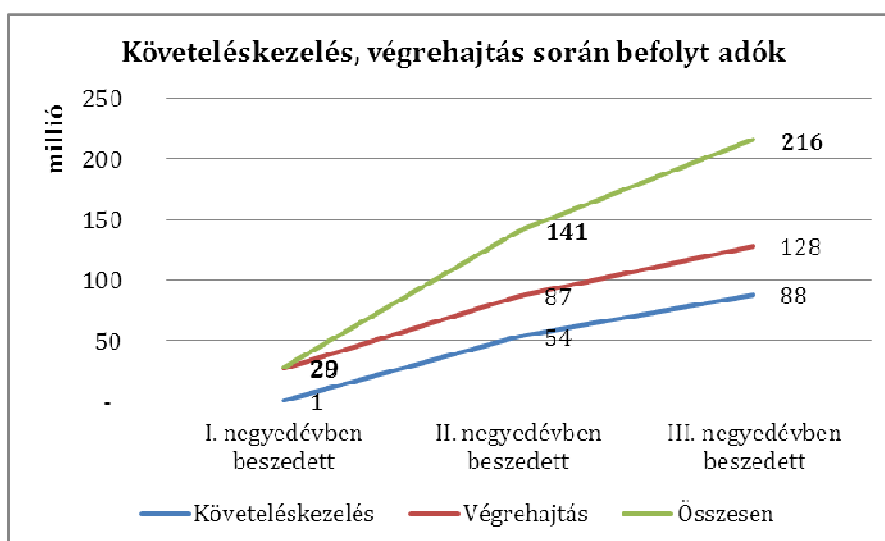
Követelés és hátralékkezelés

A **hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának.** Az adóhatóság feladatait e területen két jól elkülönülő részre a hátralékkezelésre, valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítására lehet megbontani. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoznak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lépett fel. **Az adóhatóság feladatai közé tartozik - többek között - a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése és az adófizetők fizetési problémáinak méltányos kezelése.**

Az adóhatóság egyetlen esetben sem intézkedett úgy, hogy előtte ne tájékoztatta volna a tartozót arról, hogy már esedékes hátraléka van. Egyben **lehetőséget teremtett arra, hogy a hátralékkal rendelkező adós tartozását önkéntesen rendezze.**

A fizetési határidők lejárta következtében időről-időre megemelkednek a nyilvántartott adó tartozások összegei. Jellemzően a nyilvántartott tartozások „hullámzó” trendet mutatnak, az adóhatóság eredményes végrehajtásai nyomán csökkennek, ám a **fizetési határidők (március 15; május 31; szeptember 15; december 20) újra generálják a hátralékok növekedését.**

Az adóigazgatási tevékenység magában foglalja a hátralékkezelést, a végrehajtást, a fizetési könnyítésekre irányuló kérelmek elbírálását, továbbá a csőd, felszámolási és végelszámolási eljárások bonyolítását. A megváltozott jogszabályi követelmények miatt a végrehajtási eljárások alkalmával **1.891 esetben 10,4 millió forint értékben végrehajtási költség** is előírásra került. Általában az adóigazgatás költségeit az önkormányzat vagy az állam állja, ez alól kivételt képez a végrehajtás, itt a felmerült költségek az adóst terhelik.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Követeléskezelési és végrehajtási ügyekből befolyó adóbevételek

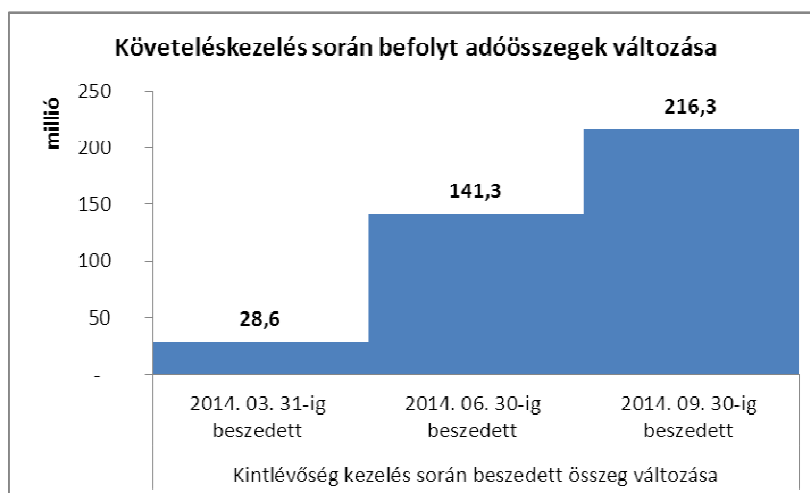
Adónem	I. negyedévben beszedett	II. negyedévben beszedett	III. negyedévben beszedett
Követeléskezelés	1 054 342	54 152 951	88 234 376
Végrehajtás	27 575 731	87 116 463	128 051 245
Összesen	28 630 073	141 269 414	216 285 621

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a **hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása**, illetve megállítása a hátralékkezelési és végrehajtási eljárások hatékony, eredményes és lehetőség szerint gyors alkalmazásával.

A követeléskezelés és behajtási tevékenység eredményeként 2014. évben 216,2 millió forint tartozás rendeződött. Az összes tartozás állomány 82,6%-a a gazdálkodóktól származik. A hátralékok 52%-a már nem működő, illetve többnyire felszámolás alatt lévő társaságoknál van felhalmozva, ezek megtérülése nincs reális esély, azonban a nyilvántartásokban az elévülésig szerepelnek. Hasonló problémák vannak az adószám felfüggesztés alá került vállalkozóknál is.

2014. március 31-től - a főbb adónemekben - 2014. június 30-ig 97,2 millió forinttal sikerült csökkenteni a tartozások állományát, ugyanakkor a szeptember 15-i befizetési dátum 90,8 millió forint kintlévőség emelkedést eredményezett. Jelenleg is több mint 5 ezer ügyben folyik eljárás a tartozások beszedése érdekében.

Forrás: 2014. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az önkormányzati adóhatóság az idei évben **172,1 millió forint összegre engedélyezett fizetési könnyítést**. A fizetési halasztással, illetve részletfizetéssel önkormányzatunk segítette a vállalkozások likviditását és magánszemélyek megélhetését. Általában a megadott fizetési könnyítések feltételhez kötöttek és az adóéven belül teljesítendőek.

Sajátos munkamegosztás érvényesül az **adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása** esetén, amikor az önkormányzati adóhatóság a végrehajtást a köztartozás jogosultjának megkeresésére folytatja le. Ha az adós magánszemély, a belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye, ennek hiányában szokásos fellelhetőségi helye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság az eljárásra jogosult szerv, míg jogi személy és egyéb szervezet köztartozási ügyében az állami adóhatóság jár el, kivéve, ha törvény a tartozás beszedését más szerv hatáskörébe utalja.

Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszédése érdekében, megkeresésre fogatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor **hatásköre csupán arra terjed ki**, hogy a tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt **összeg behajtása érdekében intézkedjen**. Rendelkezési joga - általában - nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, vagy a tartozást mérsékelje. A befolyt bevétel jellemzően nem önkormányzati bevételnek minősül, azt a kimutató szervnek utalja át az adóhatóság.

Az adók módjára behajtásra kimutatott köztartozások beszédésének eredményessége alacsonyabb, mint más helyben kezelt adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében az elkövetőnek sem munkahelye, sem bankszámlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs. Míg az adók esetében, egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételeznek, jóval magasabb igazgatási költségekkel. Záráskor **156,3 millió forint behajtásra kimutatott hátralékot kezel** az adóhatóság, ennek többsége olyan tartozás, mely munkahely, bankszámla és lefoglalható vagyon hiányában - jelen állapot alapján - nem végrehajtható.

25

Elektronikus ügyek az adóigazgatásban

Az adóhatóságunk elkötelezett az ügyfélcentrikus adózási módok további kiszélesítésében. Elektronikus bevallások és bankkártyás fizetési módok egyre elterjedtebbek és egyre népszerűbbek. Az Adó Iroda ügyfélfogadásán - *POS terminálon* - **5.270 ezer forint összegben fizettek bankkártyával** az ügyfeleink.

A helyi adóügyek kiemelt fontosságúak a lakosság és a vállalkozások körében, ezért az idén tovább sikerült egyszerűsíteni az ügymeneteket és jelentős áttörés történt az ügyfél-tájékoztatás terén is.

Az önkormányzati adóhatósághoz **2014. év első kilenc 9 hónapjában több mint 15,2 ezer(!) elektronikusan benyújtott nyomtatvány érkezett**, ebből legnagyobb számban (49%) helyi iparüzési bevallást adtak be a vállalkozások.

Sikeres a „Hírlevélre” való feliratkozás is, ennek nyomán az adózók gyorsan és folyamatosan értesülhetnek a szükséges teendőkről.

Adóellenőrzések eredményei

Az önkormányzati adóhatóság ellenőrzései során összesen **18,8 millió Ft értékben állapított meg adókülönbözetet a különféle ellenőrzések eredményeként.**

Összességében az záráskor ismert adatok alapján az éves előirányzat már teljesült, év végéig jelentős többlettel tervezhetőek az adóbevételek.

Eger, 2014. október 22.

KORSÓS LÁSZLÓ

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Adó Iroda Vezetője

Önkormányzati adóhatóságunk tájékoztatja, hogy a központi és helyi jogszabályokról, bevallási nyomtatványainkról, kérelem űrlapjainkról, tájékoztatóinkról, valamint egyéb más információinkról az www.eger.hu/adougyek vagy eger.hu/adougyek illetve az ado.eger.hu elérhetőségen tájékozódhat.